

## DESPESES DE LA GERMANDAT PER LA PROCESSÓ DEL 1903

Aprofitant l'avinentesa de que l'amic En Manel Callao, amb aquest mateix Programa, publica un treball sobre la nostra Germandat a través de la premsa local de l'any 1903, data de fundació de la mateixa, volem complementar-lo, a la vegada, que així, amplièm el que ja hem publicat en aquest mateix opuscle els anys 1982 i 1983, en els quals historiàvem el Misteri del Natzarè i la fundació de la Germandat, respectivament, per a parlar del fet econòmic que significà la primera processó a la qual es va acudir i del resultat de l'exercici d'aquell llunyà any de 1903, en base a determinada documentació que es troba a l'Arxiu d'En Ramon Salas i Ricomà, dipositat a l'Arxiu Històric Arxidiocesà.

La nostra Germandat, es va fundar oficialment el mes de març de 1903, a l'ésser aprovada per l'Arquebisbe Dr. En Tomàs Costa i Fornaguera, si bé, les gestions per a constituir-la ja feia uns dos mesos que anaven, i molt més temps en el propòsit d'un reduït grup de tarragonins encapçalats per En Ramon Salas i Ricomà, que fou l'ànima fundadora de la mateixa.

Als Estatuts constituents, a l'establir-se l'objecte de la Germandat, es va disposar que era «*El honrar y dar culto a la Santa Imagen del Nazareno... y acompañarla todos los años a la procesión del Viernes Santo, con todo el esplendor y lucimiento que posible sea...*». aconseguint-se aquell mateix any fundacional, a pesar de la premura del temps, el que l'esmentada imatge participés a la Processó del Divendres Sant, acompanyada per la seva pròpia Germandat.

De la imatge del Natzarè ja existeixen notícies documentals el 1698; es tractava d'una sola escultura que per acudir a la processó es posava dalt d'un tabernacle que era portat a les espatlles de vuit homes, aquesta talla representava a Jesucrist amb la creu al coll, era més petita que el format natural, amb cabells naturals i vestida. Aquesta efígie es trobava dipositada des de molt antic a la sagristia de l'Església del Convent dels Pares Franciscans (avui Parròquia de Sant Francesc) fins l'any 1868, en que, per disposició de l'Arquebisbe, es va portar a l'Església de Nazareth, on es trobaven recollides totes les demés imatges i misteris que participaven a la processó del Sant Enterrament.

Sobre l'assistència de la Germandat a la processó, en el primer any de la seva vida, la premsa local no en parla molt (d'això tracta el treball d'En Manel Callao), més entre els papers d'En Ramon Salas, es troba un manuscrit d'ell mateix, on es fa una relació de les despeses hagudes per tal concepte. Manuscrit que, transcrit literalment, és el següent:

### *HERMANDAD DE JESÚS NAZARENO* *Procesión del Viernes Santo de 1.903*

#### **Ingresos**

|                                                      |                     |
|------------------------------------------------------|---------------------|
| <i>Importe de 50 hachas a 3,50 Pesetas una .....</i> | <u><i>175,-</i></u> |
| <i>Total: .....</i>                                  | <i>175,-</i>        |

#### **Castos**

|                                                                                                           |                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <i>A D. Gabriel Guardiola, su cuenta de cera .....</i>                                                    | <i>131,-</i>       |
| <i>Gratificación a la Cohorte Romana .....</i>                                                            | <i>5,-</i>         |
| <i>Gratificación a los 8 hombres de llevar el paso .....</i>                                              | <i>24,-</i>        |
| <i>A la música del Regimiento de Luchana .....</i>                                                        | <i>150,-</i>       |
| <i>Por refresco a los músicos, como obsequio .....</i>                                                    | <i>16,-</i>        |
| <i>A D. Baldomero Baró, por 4 pies candelabros .....</i>                                                  | <i>16,-</i>        |
| <i>A los Sres. Hijos de Miguel Gusi, por imperial morado,<br/>cordones y borlas para la bandeja .....</i> | <i>112,-</i>       |
| <i>A D. Juan Danús, por las barras de la bandera .....</i>                                                | <u><i>80,-</i></u> |

Total: ..... 534,-

### Resumen

|                             |         |
|-----------------------------|---------|
| Importan los ingresos ..... | 775,-   |
| Importan los gastos .....   | - 534,- |
| DÉFICIT ptas. ....          | 359,-   |

De l'expressada relació de despeses, ja ens podem fer una idea prou àmplia de com va ésser la presència de la Germandat a la primera processó del Divendres Sant en que hi participava com a tal, però encara podem facilitar més dades als lectors sobre alguna d'aquestes determinades partides, encara que siguin a tall de curiositat, ja que es conserven, també, les factures o els rebuts d'aquestes, entre els papers d'En Ramon Salas.

Per això, podem indicar i concretar que la cera de la processó, es va adquirir a «*Antigua Cerería y Confitería de Gabriel Guardiola. Sucesor de Viuda Borrás.- Casa Cordaret*», que avui dia, encara es troba situada al Carrer de la Merceria, núm. 17, usant-se a la processó 32 atxes a 14 rals cadascuna i 3 «blandons» a 12 rals la unitat, a la vegada que per altres actes de la Germandat es van consumir 4 «blandons» d'una lliura al preu de 8 rals, 2 ciris d'una lliura i 8 bocins d'atxes de quatre lliures a 6 rals cadascun.

També sabem, que el capità major músic del *Regimiento de Infantería Luchana nº 28*, de guarnició a Tarragona, es deia En Ricard Garcia.

Que per fer la primera bandera de la Germandat, es van emprar 4 metres d'Imperial morat a 18,- Ptes. el metre i que el joc de cordons i borles va costar la suma de 40,- Ptes., així com que l'expressada roba es va adquirir a Barcelona, al comerç dels Fills d'En Miguel Gusi, encarregant-se de tal compra el comissionista-representant En J. Caballé i Goyeneche, domiciliat al núm. 48 de la Rambla de Sant Joan (avui Rambla Nova).

Que al taller de serralleria de la Vídua de Baldomero Baró, de Tarragona, van fer «*4 pies de candelabro para el tabernáculo*».

Del propi estat de comptes que comentem, resulta que el misteri era portat per 8 homes, cobrant cadascun d'ells la quantitat de 3 pessetes.

Com a curiositat, podem comentar, que entre els papers de l'Arxiu Salas, hem trobat una factura-rebut, referent a l'any que comentem de 1903 i no es troba ressenyada ni assentada a l'estat de comptes de que parlem, la mateixa es lliurada pel *Taller de Lampisteria d'En Mariano Clanxet*, situat al carrer de la Unió núm. 14, que importa 18'- ptes., en concepte de «*4 tulipas y armazones para unos brazos con tuercas para el Misterio*».

L'única qüestió que es desprèn de tot el que hem comentat, és que existia un greu dèficit, ja que, 359'- ptes., en aquella època eren molts diners, per això i amb la finalitat de rebaixar-lo es va fer una subscripció voluntària, en la qual cada associat hi col·laborava amb la quantitat que bonament podia, l'encapçala En Ramon Salas, amb 10 ptes.; per unes dades que apareixen on es troba tota aquesta documentació que estudiem, sembla que es van fer dues subscripcions, obtenint-se respectivament 65 y 34 ptes. Per tant, encara subsistia un dèficit de 259'- ptes.

Conseqüència del dèficit que diem a l'arribar al cap de l'any quinze socis de la Germandat, van establir el següent:

*«Los abajo firmados individuos de la Junta de la Hermandad de Jesús Nazareno y del Montepío del mismo nombre, con el fin de acrecentar los fondos de dichas Asociaciones, juegan entre todos la 3ª décima parte de billete del número (12.402) doce mil cuatrocientos dos de la lotería nacional correspondiente al día veinte y tres de Diciembre del año actual, mil novecientos tres con el compromiso que voluntariamente se imponen, de entregar a los fondos de dichas Asociaciones la décima parte del total que les corresponda en el caso afortunado de que dicho billete sea premiada, cuya décima parte del premio, se cual fuere, se distribuirá del modo siguiente: un quinto a la Caja de la Hermandad y cuatro quintos al Montepío.*

*Importe del Billete 12.402: pesetas 100.*

|                                          |                       |
|------------------------------------------|-----------------------|
| <i>* Don Ramón Salas y Ricomá</i>        | <i>16,00 Pesetas</i>  |
| <i>* Don Pedro Llorc Boquera</i>         | <i>10,00 Pesetas</i>  |
| <i>* Don Manuel de Peñarubia</i>         | <i>10,00 Pesetas</i>  |
| <i>* Don Fernando Cervera</i>            | <i>7,50 Pesetas</i>   |
| <i>* Don José Camarero</i>               | <i>5,00 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Francisco de P. Canals</i>      | <i>5,00 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Ramón Archelaga Monrrabá</i>    | <i>5,00 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Andrés Henríquez Gabriel</i>    | <i>5,00 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Francisco Boireu</i>            | <i>5,00 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Esteban Vendrell Romero</i>     | <i>2,50 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Félix Ribas Ferrer</i>          | <i>5,00 Pesetas</i>   |
| <i>* Don José María Pujol de Barberá</i> | <i>7,50 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Luís Arís</i>                   | <i>5,00 Pesetas</i>   |
| <i>* Don Sebastian Rabasó Cusidó</i>     | <i>1,50 Peseta</i>    |
| <i>* Don José Potau Forasté</i>          | <i>10,00 Pesetas</i>  |
| <i>TOTAL</i>                             | <i>100,00 Pesetas</i> |

Pel que sabem, no va haver sort i no va tocar la loteria, si bé, el dèficit es va poder arribar a dissipar i la vida de la Germandat continuà, cada dia més activa, arribant a ser avui el que és mercès a l'entusiasme, dedicació, generositat i magnanimitat de tots els que ens han precedit.

**Francesc d'Assís GARCIA i SEGARRA**